

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๓๐๓/๒๕๘๒๗

สวค. ๒๖๔๔
วันที่ ๒๓๑-๕๘
เวลา ๑๐.๓๕ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส17045

วันที่ : ๑๙๐๙๖/๕๘ ลวญ

วันที่ : ๐๒ ต.ค. ๕๘ เวลา : ๑๐:๑๙

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๒๗๔-๔
วันที่ ๒๓๑-๕๘
๑๐๓-๑๖๔

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยว ACMECS ครั้งที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๓๑๓๓๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึงขอทราบความเห็นกระทรวงการต่างประเทศตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เสนอรายงานผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา – แม่น้ำโขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นต่อประเด็นการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามผลการประชุมฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศ ดังนี้

๑. การผลักดันให้สมาชิก ACMECS ที่เหลือเข้าร่วมกรอบ ACMECS Single Visa (ASV)

๑.๑ ภูมิหลัง

๑.๑.๑ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-กัมพูชา ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่กรุงเทพฯ รัฐมนตรีต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายได้มีแถลงการณ์ร่วมกันในการประกาศให้ ASV มีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยประเทศสมาชิก ACMECS หวังว่าความสำเร็จของ ASV จะนำไปสู่การจัดทำ ASEAN Common Visa เพื่อตอบรับการเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี ๒๕๕๘ ด้วย

๑.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๑.๒.๑ ASV ยังคงเป็นกรอบความร่วมมือในเชิงสัญลักษณ์ (symbolic) เนื่องจากในทางปฏิบัติทั้งไทยและกัมพูชาต่างมีมาตรการในการตรวจลงตราหรือยกเว้นการตรวจลงตราฝ่ายเดียวซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ได้รับความสะดวกอยู่แล้ว อาทิ ไทยมีมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราให้กับประเทศต่าง ๆ ฝ่ายเดียว ๔๘ ประเทศและ ๑ เขตเศรษฐกิจ และมีความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดาอีก ๑๓ ประเทศ ซึ่งครอบคลุมประเทศในภูมิภาคยุโรปส่วนใหญ่ อเมริกาเหนือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นต้น ในขณะที่กัมพูชาได้อนุญาตให้บุคคลต่างด้าวขอรับการตรวจลงตราที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival – VOA) ได้เกือบทุกสัญชาติยกเว้นเพียง ๑๑ สัญชาติ

๑.๒.๒ นักท่องเที่ยวจาก ๓๕ สัญชาติที่กำหนดให้สามารถขอ ASV ได้ (รวมทั้งจีนและอินเดีย) ต้องเสียค่าธรรมเนียม ASV ให้กับทั้งฝ่ายไทยและกัมพูชาด้วย ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่ยื่นคำร้องขอ ASV จึงมีปริมาณน้อยมาก และ ASV ไม่มีส่วนช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๕๖ มีผู้ขอรับการตรวจลงตรา ASV จำนวน ๑๑๐ คน และในปี ๒๕๕๗ มีผู้ขอรับการตรวจลงตรา ASV เพียง ๓๘ คน

๑.๒.๓ การขยายกรอบของ ASV ให้ครอบคลุมถึงประเทศสมาชิก ACMECS อื่น ๆ ไทยและกัมพูชาจะต้องประเมินผลการดำเนินการและศึกษาร่วมกันถึงแนวทางการแก้ไข เพื่อปรับปรุงในทางปฏิบัติต่อไป

๑.๒.๔ โดยทั่วไป การเสียค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราไม่ใช่ว่าจำเป็นสำคัญในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และในขณะเดียวกัน หากต้องการกระตุ้นให้มีการใช้ ASV โดยการยกเว้นค่าธรรมเนียมจะทำให้นักท่องเที่ยวหันไปใช้ ASV และจะทำให้รัฐบาลไทยสูญเสียรายได้จากค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราเป็นจำนวนประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านบาท/ปี โดยเฉพาะค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราจากนักท่องเที่ยวจีนและอินเดีย

๒. การยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางบุคคลธรรมดา (ทางอากาศ) และขยายสู่ด่านทางบกในอนาคต

๒.๑ ภูมิหลัง

๒.๑.๑ ไทยมีความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดากับอีก ๑๒ ประเทศ (ไม่รวมเมียนมาร์) ซึ่งผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาของ ๑๒ ประเทศนี้สามารถเดินทางเข้าประเทศไทย ณ ด่านเข้าเมืองทุกด่านที่เปิดสำหรับการสัญจรระหว่างประเทศ

๒.๑.๒ ในกรณีเมียนมาร์ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในการประชุม คณะกรรมการร่วมไทย-เมียนมาร์ ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาระหว่างกัน ณ ท่าอากาศยานตามทีแต่ละฝ่ายกำหนดในระยะเริ่มต้น (โดยไม่ครอบคลุมถึงการเดินทางเข้า-ออกทางจุดผ่านแดนถาวรตามแนวชายแดน) ซึ่งพำนักได้เป็นเวลาไม่เกิน ๑๔ วัน โดยเริ่มมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ เพื่อ (๑) อำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชน และส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ และ (๒) ประโยชน์ในการตรวจสอบและคัดกรองบุคคลอันจะเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการเดินทางข้ามแดนต่างๆ อาทิ ปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย ปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นต้น

๒.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

ความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดาที่ไทยมีกับประเทศต่าง ๆ ๑๒ ประเทศครอบคลุมการเข้าเมืองทั้งทางด่านท่าอากาศยาน ด่านท่าเรือ และด่านทางบกอยู่แล้ว สำหรับข้อเสนอที่จะขยายความตกลงฯ กับเมียนมาร์ให้ครอบคลุมถึงด่านทางบกของทั้งสองฝ่ายด้วยนั้นจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการพิจารณาถึงเหตุผลด้านความมั่นคง รวมทั้งควรศึกษาและประเมินผลด้านต่าง ๆ จากการใช้ความตกลงฯ นี้ที่เริ่ม ณ ท่าอากาศยานไปอีกระยะหนึ่งก่อน

๓. การยกเว้นการตรวจลงตราให้นักท่องเที่ยวเพิ่มเติมจากอาเซียน+๓

๓.๑ ภูมิหลัง

๓.๑.๑ ปัจจุบัน ไทยมีมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาของประเทศต่าง ๆ ทั้งที่ไทยได้ทำตามความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราด้วยรวม ๑๓ ประเทศ และมีมาตรการฝ่ายเดียวของไทยที่ให้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตรา ๔๘ ประเทศ และ ๑ เขตเศรษฐกิจ (ส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคยุโรป อเมริกาเหนือ และเอเชียตะวันออก/ตะวันออกเฉียงใต้) ซึ่งรวมประเทศอาเซียน+๓ (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้) ยกเว้นจีนประเทศเดียวที่ยังไม่ได้สิทธินี้ แต่สามารถขอรับการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival - VOA)

๓.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๓.๒.๑ การตรวจลงตราไม่ใช่อุปสรรคของการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเพิ่มหรือไม่ขึ้น ไม่ได้มาจากมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะความน่าสนใจด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ความรู้สึกปลอดภัย และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เป็นต้น

๓.๒.๒ ปัจจุบัน ไทยได้อำนวยความสะดวกโดยยกเว้นการตรวจลงตราให้กับประเทศต่าง ๆ มากและเพียงพออยู่แล้ว เช่น ญี่ปุ่น (๓๐ วัน/มาตรการฝ่ายเดียว) และเกาหลีใต้ (๙๐ วัน/ความตกลง) ซึ่งทำให้เกิดช่องทาง visa run^๑ ของนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้จนเป็นปัญหาในปัจจุบัน

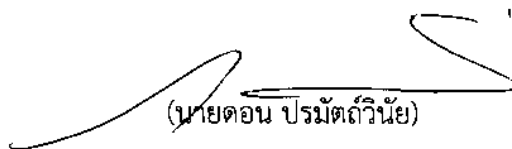
๓.๒.๓ กรณีจีน ยังมีปัญหาชนกลุ่มน้อยมุสลิมอุยกูร์ที่ยังต้องเฝ้าติดตาม ซึ่งไม่สามารถพิจารณาแยกปฏิบัติหรือจำกัดสิทธิการยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่เฉพาะชาวจีนที่ไม่ใช่อุยกูร์ได้ เพราะเป็นคนสัญชาติจีนเหมือนกัน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นการหลั่งไหลเข้าประเทศอย่างดั้นด้นไม่อยู่จากการหนีภัยธรรมชาติและความแร้นแค้นหากเป็นที่ปรากฏว่ามีดินแดนอุดมสมบูรณ์ที่เปิดกว้างมากมาย เป็นทางเลือกสำหรับอนาคต

๓.๒.๔ มาตรการยกเว้นการตรวจลงตราต้องคำนึงถึงความมั่นคงก่อนคำนึงถึงรายได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ละเอียดไม่ได้ การขยายมาตรการฯ จะทำให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยโดยง่ายและควบคุมไม่ได้ และอาจทำให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงที่เป็นผลกระทบในวงกว้างและความเสียหายที่ตามมา ซึ่งมีอาจประเมินได้

๓.๒.๕ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดตั้งตัวแทนรับคำร้องการตรวจลงตรา ตามแนวปฏิบัติที่นานาประเทศดำเนินการอยู่แล้ว และได้พัฒนาระบบตรวจลงตราอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งจะทำให้มีความสะดวกในการขอรับการตรวจลงตราอย่างมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมการกงสุล

กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๓๓๑๐ (อภิพันธุ์)

โทรสาร ๐ ๒๕๗๕ ๑๐๖๖

^๑ บุคคลต่างด้าวที่ใช้สิทธิการยกเว้นการตรวจลงตราเข้าไทยในลักษณะเพื่อการท่องเที่ยวและอยู่ในไทยอย่างต่อเนื่องยาวนานจนกระทั่งระยะเวลาพำนักตามสิทธิที่ได้รับอนุญาตใกล้หมดหรือหมดลง จึงเดินทางออกนอกประเทศ แล้วเดินทางกลับเข้ามาใหม่ในลักษณะเช่นเดียวกันนั้นอีก (out - in) เพื่อให้ได้สิทธิพำนักอยู่ในไทยต่อไป ซึ่งมีแนวโน้มพำนักอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานเรื่อยไป อันเป็นการผิดวัตถุประสงค์และไม่ตรงตามสิทธิที่ได้รับอนุญาต